

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΧΟΛΙΟ

Αγαπητοί Αναγνώστες,

Οι μεταβαλλόμενες οικονομικές, κοινωνικές, πολιτικές, τεχνολογικές και πολιτιστικές συνθήκες στις προηγμένες αλλά και στις αναπτυσσόμενες χώρες κάνουν επιτακτική την ανάγκη για ανασυγκρότηση του κράτους πρόνοιας ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί περισσότερο αποτελεσματικά σ' αυτές.

Έτσι το κράτος από τον αυξημένο ρόλο του εγγυητή της κοινωνικής προόδου στις δεκαετίες '40 με '60 περνά μέσω αλλαγών στις επόμενες δεκαετίες έως και του '90 στην αποποίηση της ευθύνης του για την κοινωνική πρόνοια. Ποιά η προοπτική για το μέλλον; Σύμφωνα με τον Δημήτρη Ιατρίδη τρία είναι τα θεμελιώδη ζητήματα που θα επηρεάσουν την αναδιαμόρφωση του κράτους πρόνοιας στο μέλλον:

Ο ρόλος του κράτους και της κυβέρνησης που αναμένεται να δώσει έμφαση στην παροχή πηγών προς τους ανθρώπους για την επίλυση των προβλημάτων τους, η οικονομική αποτελεσματικότητα σε σχέση με την κοινωνική δικαιοσύνη, καθώς ενισχύεται η άποψη ότι η εισοδηματική ανισότητα εμποδίζει την οικονομική ανάπτυξη, και τέλος, ο κοινωνικός σχηματισμός του κοινωνικού κεφαλαίου, με τις τοπικές κοινότητες αποτελούν, όλο και περισσότερο το επίκεντρο του κράτους πρόνοιας.

Το δεύτερο άρθρο, αυτό του Γιάννη Πανούση, αναφέρεται σ' ένα θέμα που κυριαρχεί τα τελευταία χρόνια στις σχετικές συζητήσεις, σ' αυτό δηλαδή της ανάπτυξης και του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών. Η κοινωνία των πολιτών, ένα σύνολο ελεύθερων, αυτόνομων και πλουραλιστικών οικονομικών και μη οργανώσεων και θεσμών που αντισταθμίζει το κράτος, δεν είναι σύμφωνα με τον Πανούση το κοινωνικό μοντέλο που θα μας σώσει από την αποδιοργάνωση των κοινωνιών και την εμπορευματοποίηση των κοινωνικών σχέσεων, δηλαδή από τις δυσμενείς συνέπειες της παγκοσμιοποίησης, καθώς προϋποθέτει ισορροπία δυνάμεων μεταξύ του κοινωνικού και οικονομικού, η οποία δεν υπάρχει.

Ο συγγραφέας θεωρεί συντηρητική την έννοια της κοινωνίας των πολιτών, καθώς πιστεύει ότι εξυπηρετεί οικονομικά συμφέροντα και ομάδες πολιτικής πίεσης και τη διαχωρίζει από την έννοια των "ενεργών πολιτών". Προτείνει λοιπόν την πολιτική συμμετοχή των ενεργών πολιτών και όχι απλώς την απλή διεκδικητική συμπεριφορά ως αναγκαία προϋπόθεση για τη διαμόρφωση όρων μιας νέας συλλογικής ευθύνης για την κοινωνική προστασία.

Τέλος, ο Γεώργιος Μάρδας στο άρθρο του διευκρινίζει όρους, όπως ανισότητα, ισότητα, τάξη, ανθρώπινα δικαιώματα, φτώχεια κ.ά. και αναφέρεται στις συνέπειες που απορρέουν από την ανισότητα σε εθνικό και διεθνές κοινωνικοοικονομικό επίπεδο, καθώς και στους τύπους της ανισότητας που εμφανίζονται στους διάφορους τομείς της κοινωνικής οργάνωσης ενός κράτους. Δίνει επίσης ενδιαφέροντα στατιστικά στοιχεία για την οικονομική ανισότητα που συνυπάρχει με την κοινωνική και το πώς ακριβώς η διαπλοκή και ο αλληλοεπηρεασμός των κοινωνικών μεγεθών, εμποδίζουν το κράτος να σταθμίσει εκείνους τους παράγοντες που θα βοηθήσουν στην καλύτερη κοινωνική και διοικητική πολιτική.

Η συντακτική επιτροπή